

Zárójelentés

Kiíró: Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat, 6720 Szeged, Széchenyi tér 10-11.

A tervpályázat címe: Agóra Szeged PÓLUS tervpályázat

A tervpályázat célja: Az építési engedélyezési eljárást megelőzően a kiírásban megfogalmazott tervezési program megvalósítására pályázati formában kereste a kiíró Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata a legjobb termegoldást és ez alapján a feladat tervezésére legalkalmasabb tervezőt, akivel a továbbiakban tervezési szerződést kíván kötni a létesítmény terveinek elkészítésére.

A tervpályázat tárgya: A jelen tervpályázati eljárásban Kiíró az Agóra Szeged PÓLUS épületkomplexum megtervezésére kíván tervezési szerződést kötni.

Kiíró a tervpályázat eredményeként az épület építési engedélyezési tervdokumentációjának elkészítését kívánja megrendelni, amelyet az NFÜ által kiírt TIOP 1.3.3/08/1 pályázat második fordulójára kíván benyújtani, továbbá nyertes uniós pályázat esetén a kiviteli tervet is megrendeli. (Az uniós pályázat kódja és címe: TIOP-1.3.3-08/1-2008-0002, Agóra Szeged PÓLUS a közművelődés szolgálatában.)

A tervpályázat jellege: Nyílt, általános eljárás.

A lebonyolítás ismertetése: A tervpályázati kiírás az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2008. november 28 – án, 2008/S 232-308792 iktatószámmal, a Közbeszerzési Értesítőben 2008. december 3 – án, KÉ- 19501/2008. iktatószámmal jelent meg. Továbbá a tervpályázati kiírás és a dokumentáció is megküldésre került a Magyar Építész Kamara részére is.

A dokumentáció árusítása 2008. november 28 – 2009. február 2 – a 10.00 óráig tartott.

A helyszíni szemle időpontja: 2008. december 5., 10.00 óra.

A kérdések feltevésének határideje: 2008. december 10.

A kérdésekre adott válaszok határideje: 2008. december 20.

A pályaművek postára adásának határideje: 2009. február 2., 24.00 óra.

A pályaművek elbírálásának időpontja: 2009. február 8 – 10.

A pályázat eredményének kihirdetése, a díjak átadása, a tervpályázat nyilvános bemutatása: 2009. február 12., 10.00 óra.

A díjazásban nem részesült pályaművek visszaadása: 2009. február 27.

A tervpályázati dokumentációt 31 érdeklődő váltotta ki.

A beérkezett pályaművek száma, állapota: A 2009. február 3 – án és 4 – én készült, a pályaművek átvételéről készült jegyzőkönyvek tanúsága szerint 26 pályamű érkezett be Kiíróhoz, melyek mindegyike időben került feladásra.

A pályaművek sor és ragszáma:

1. BE 21226438 0 HU
2. BE 22204460 0 HU
3. BE 22204459 5 HU
4. BE 22204458 7 HU
5. CG 0000 00 32986394 0000
6. BE 22204452 5 HU
7. BE 22172176 3 HU
8. CG 0000 00 33468987 0000
9. CG 0000 00 33227056 0000

10. CG 0000 00 31895587 0000
11. CG 0000 00 08880316 0000
12. CG 0000 00 38032804 0000
13. CO 0000 92 00572024 0000
14. CG 0000 00 12304019 0000
15. CG 0000 00 35143824 0000
16. CG 0000 00 37801380 0000
17. CG 0000 00 31895574 0000
18. CG 0000 00 23437223 0000
19. CG 0000 00 35143837 0000
20. CO 0000 92 50618532 0000
21. CO 0000 92 55929657 0000
22. CG 0000 00 30995303 0000
23. CG 0000 00 29603985 0000
24. CG 0000 00 33326740 0000
25. CO 0000 92 63831199 0000
26. CG 0000 00 31963233 0000

A 26. sorszámú (CG 0000 00 31963233 postai azonosító számú) küldemény sérült csomagolásban érkezett, melyről Kiíró munkatársai külön jegyzőkönyvet készítettek.

A Bíráló Bizottság megállapította, hogy a 12. sorszám alatt felbontott, CG 0000 00 38032804 0000 postai azonosító számú küldeményben a műszaki leírás nem található. A Bíráló Bizottság a tervpályázati kiírás III.1.1) pontjának, valamint a tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004. (IV. 29.) Korm. r. 18.§ (2) bekezdés b) pontja alapján a pályaművet a bírálatból kizárta.

A 21. sorszám alatt felbontott, CO 0000 92 55929657 0000 postai azonosító számú küldeményben a pályamű a tervpályázati dokumentáció 2.5 pontjában, az 5. francia bekezdésben előírt 2 db utcaképet nem tartalmazta. A Bíráló Bizottság a tervpályázati kiírás III.1.1) pontjának, valamint a tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004. (IV. 29.) Korm. r. 18.§ (2) bekezdés b) pontja alapján a pályaművet a bírálatból kizárta.

A Bíráló Bizottság a bírálatból kizárta továbbá a tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004. (IV. 29.) Korm. r. 18.§ (2) bekezdés b) pontja alapján a 10., 18. és 20. sorszámú pályaműveket, tekintettel arra, hogy nem tartalmaztak helyiségkimutatást, amelynek csatolását Kiíró a 2008. december 19 – én kelt, a beérkezett kérdésekre adott válaszok körében kifejezetten előírta.

A Bizottság megállapította, hogy a többi pályamű az összes előírt tartalmi követelménynek eleget tesz.

A tervpályázat bírálata folyamatosan zajlott. A Bíráló Bizottság munkáját a kialakított munkarendnek megfelelően a szakértői elemzések és véleményezések meghallgatásával és figyelembe vételével a kiírásban megfogalmazott célkitűzések és bírálatok szerint végezte.

A pályaművek értékelésének szempontjai:

- az épület környezetbe való megfelelő illeszkedése, a helyszín meglehetősen bonyolult adottságainak figyelembe vétele, az azokra adott tervezői válasz minősége,
- a gyalogos és gépjármű megközelítés megfelelő kialakítása, a tervezési terület strukturálása az eltérő funkcionális igényeknek megfelelően,
- az épület környezetéhez illő parkosítás kialakítása,
- az épület emblemikus, karakteres megjelenése, az Agóra Szeged PÓLUS térségi innovációt előtérbe állító alap gondolatának tükröződése a korszerű építészeti formálásban,

- belső elrendezés, a programnak való megfelelés, a funkcionális alapegységek megfelelő integrálása, önállóságuk megőrzése mellett,
- gazdaságos megépíthetőség és üzemeltetés, energiatudatos építészeti és műszaki megoldások alkalmazása, illetve azok demonstrálása a használók, látogatók, városlakók felé,
- a pályamű kidolgozottságának, részletezettségének minősége.

A díjazott pályaművek rangsorolása, a díjak és megvételek elosztása:

Az egyes pályaművek részletes bírálatát és értékelését követő Bíráló Bizottsági szavazás alapján az alábbi döntés született:

Díjazott pályaművek:

1. helyezett: 23. számú pályamű, díjazási összege: bruttó 5 millió Ft
2. helyezett: 8. számú pályamű, díjazási összege: bruttó 4 millió Ft
3. helyezett: 25. számú pályamű, díjazási összege: bruttó 3 millió Ft
4. helyezett: 17. számú pályamű, díjazási összege: bruttó 2,5 millió Ft

Megvételben részesülő pályaművek:

7. számú pályamű
22. számú pályamű
24. számú pályamű

A megvétel összege: bruttó 2 – 2 millió Ft.

Költségtérítésben részesülő pályaművek:

1. számú pályamű
4. számú pályamű
6. számú pályamű
9. számú pályamű
13. számú pályamű

A költségtérítés összege: bruttó 1 – 1 millió Ft.

A tervpályázat eredményeinek összefoglaló értékelése és a Bíráló Bizottság ajánlásai:

A kiírás rámutatott arra a legsúlyosabb ellentmondásra és egyúttal izgalmas tényre, hogy a város kulturális és tudományos életének hangsúlyos új létesítménye fontosságához képest meglehetősen másodlagos – tömbbelsőben elrejtett - helyszínen fog megvalósulni.

A pályázat egyik alapkérdése ennek az ellentmondásnak az oldása. A telektömb, mely a tömbbelsőben összenyitott tervezési területet tartalmazza, a város szűken vett belvárosának peremén, a Londoni körút és a Kálvária sugárút kereszteződéséhez közel fekszik, megközelítése gyalogosan a Kálvária sugárút felől adódik, de a Gogol és Jósika utcák felől is megközelíthető.

Személyautó forgalom a Gogol utcából hajt be a tömbbelsőbe. A terület a környező utcákhoz képest mély fekvésű. A telekbelsőben üzemel jelenleg az IKV telephelye, melynek forgalma a Jósika utcából nyílik és a tömbbelsőben összefügg a tervezési terület Kálvária sugárúti és Gogol utcai részével.

A tervezési terület észak-déli hosszúkás alakú, melynek nyugati oldala a Londoni körút földszintes, egyemeletes épületeivel határolt. A körúttal határos telkeken párhuzamosan sorolódnak itt-ott melléképületek és kerítések, míg a keleti oldalon az idegen telkek a tervezési területet szabálytalanul határolják. Ezen az oldalon, illetve a Gogol utcában is a meglévő épületállomány több eleme keretes beépítésű, azaz a tervezési terület felé tagolt, eltérő magasságú tűzfalakkal fordul, egyenes és ferde záródású érdekes, de a fontos középület szomszédjaként kérdéses környezetet alkotva. A Kálvária sugárúti frontban álló lakóházak építészeti jelentős keretet adnak a tervezési terület idetorkoló utcafrontjának. A város e bejáratban álló kerti lakról a feltárás érdekében lemond. A Gogol utcai megnyitás komor térfalak közötti helyzet, a pályázókat érdekes módon nem túlzottan foglalkoztató állapot. A Jósika utcai helyzet sokkal bonyolultabb, itt a tervezett megoldás függvényében és módján telekalakítás fog bekövetkezni. A tervezési terület határán megjelenő telekhatár telkek határa, melynek építészeti követelményeit a tervezők gyakran figyelmen kívül hagyták.

A tervezési feladat – némi nagyvonalúsággal – úgy foglalható össze, hogy:

- megoldandó a tervezési területen két párhuzamos utca közötti gyalogos átközlekedés, mintegy feltárva a területet, melyhez illeszthető egy harmadik (Jósika utca felőli) beközlekedés, vagy átközlekedés is,
- a tervezési területen el kell helyezni a kiírás szerint épületet,
- tervezendő egy köztér (agóra) a városi lét színtereként.

Az átközlekedés a geometriai adottságok okán a tömbbelsőben valahol irányt változtat. A bevezetőben leírt helyzet miatt a tervek egy része az átvezetést főleg a nyugati telekhatár mellé helyezték, az irányváltást a Kálvária sugárúti telkek hátsó határához kapcsolódó és a sugárútról feltárt agórával oldották meg. Ezek a tervek az új épület elhelyezését leginkább a Jósika utcai házak tűzfalainak takarására használták, biztosítva az átjárás számára egy teljes egészében közterület (gyalogos sétány, már-már utca) jellegű kialakítás esélyét, bár a körút telkeinek hátsó kerítése, mint „térfa” ezt a megoldást kétségessé tette. Azok, akik nem ijedtek meg az épület funkcióit városiasan magas, tömör, többszintes épületbe helyezni, azok számára lehetővé vált az épület szoliter (körüljárható, szoborszerű) elhelyezése a tömbbelsőben. Ezek a megoldások az átközlekedést szövetszerűen értelmezték, több ágra szakadt folyamként, amit a bírálók kedvezően humánus és tömbbelsőhöz illő viselkedésként értelmeztek. Ezek a tervek az agóra elhelyezésére nem mutattak közvetlen evidenciát, sőt az épület és agóra kapcsolat megteremtésére kevesebb építészeti eszköz állt rendelkezésükre (pl. épület öble). A ház körüli oldalkertek agóraként való értelmezése elfogadhatatlan, a Jósika utcai öbölbe tett agóra méltatlan.

A fenti rövid ismertetésben jeleztük a tömbbelsőben való építés minden tervezőt állásfoglalásra készítő problémájára adott válaszok két alaptípusát, melyet azonban néhány változatra tekintettel érdemes tovább részletezni.

A kontextussal foglalkozó tervek közül azok jártak el helyesen, amelyek a megoldást alapos, pontról-pontra történő vizsgálattal támasztották alá. Ismert – emberpróbáló feladat a tömbrehabilitációs eljárásnak az a célkitűzése, hogy korábban megvalósult, igénytelen, hátsó traktusként értelmezett, telekhatáron zárt, illetve lichthofokkal tagolt felületeket, saroktelkek eltérő morfológiáját, hierarchiát nélkülöző épületrészeket, a hozzájuk való kapcsolódási és takarási igény szempontjából zökkenőmentesen folytatni lehessen, vagy azokon a telekhatárokon ahol a szomszéd telken nincs beépítés, kellő (pl. H/2) távolság betartásával, egészséges légtér arányokat és megfelelő benapozást, illetve kultúrált térfal - folyamatosságot lehessen létrehozni. Bár a tervek egy része kísérletet tett erre a viselkedésre, bebizonyosodott,

hogy a "farmezsgyék" beheggesztése a tömbbelső felé homlokzattal néző épületalakzatokat eredményezett, ami két, három vagy négy elemre bontotta az új épületet, nem kívánatos módon. (Ezek a tervek több esetben rákényszerültek az így létrejött belső közterület jellegű utcateret – agóráként – felajánlani, esetenként a négy funkcióelem külső térrel való összekapcsolása gyanánt. Ezt a megoldást a magyarországi klimatikus viszonyok nem teszik indokolttá. Az aula ezzel a köztérrel nem helyettesíthető.

A szabadon álló beépítés a tömbbelsőben – nem mentes fenti nehézségektől – és legalább ennyi kérdést vet fel. Az öntörvényű forma nagy esély a tartalomnak megfelelő házformára, de mindenképpen szembenéz azokkal a töredékes, nem értékhorozó épületevégekkel, melyek az adott helyen körülveszik. A köztes terület – esetünkben mindenképpen – kétes értékű, a térfalak igazi tér létrehozására alkalmatlanok, a kontextus megszakadása a városi szövetet mindenképpen károsítja.

Az is bebizonyosodott, hogy a tervezési program szerinti épületvolumen a rendezésre álló területet szétfeszíti. A szabadonálló építmény pozitív tulajdonságait megtartó de, az effektív szabadonállásról lemondó, kontextusra is képes épület lehetősége is felmerült, pozitív értékelést kapva. A finom, árnyalt helyzetfelismerés és a pozitív hozzáátétel együtt vezet jó eredményre, mint mindig. Az épület funkciójával összefüggően felmerültek presztizskérdések a bírálat során. A Kiíró elvárása a megvalósítandó épülettel szemben, hogy emblematikusságában feleljen meg a létrehozó elvárásának és a városi polgárság igényeinek is.

Az autóparkolás kérdésében a tervek általában megegyeztek abban, hogy a személyautók a Gogol utcából az épület alá hajtanak be, a kiírás szerinti mennyiségű parkolóhelyre, bár néhány terv kísérletet tett a felszíni parkolás megoldására gazdaságossági szempontból, a telek nyugati határa mentén. Ez a készülő szabályozást érintő és az épület engedélyezhetőségét veszélyeztető takarékos megoldás, ezért e tekintetben a továbbtervezés előtt részletes költségvizsgálatra támaszkodó döntést kell hozni. Környezetalakítási szempontból a Bíráló Bizottság a felszíni parkolást költségkímélési okból támogatja és javasolja az illetékeseknek a telekszomszédokkal történő megállapodás előkészítését.

A teherautó közlekedés ügyére a tervek nem fektettek kellő sújt, általában a pincegarázon keresztül javasolták a szállítást, ami a nagysúlyú kiállítás tárgyak mozgatására semmiképpen nem szerencsés megoldás, sőt arra is számítani lehet, hogy daruval kell a beszállítást megszervezni, ami speciális beszállítóerkélyt vagy egyéb technikát igényel.

A tömbbelsőben való építés miatt a tervek egy része átsiklott a tűzoltó felvonulási út problematikáján, ami megfelelően méretezett és áthaladást biztosító kialakítást igényel, különös tekintettel az épület tömegforgalmú jellegére. A tervezés előzetes szakaszában egyeztetett tűzrendészeti koncepciót kell készíteni, figyelemmel a nagy, többszintes terekre, a belső közlekedők sokrétű, folyamatos térkapcsolatok és a nagyértékű múzeumi tárgykészletre és leginkább a látogatók – pl. kiskorú gyermekek – biztonságára.

Különös építészeti feladatként jelentkezett a tömbbön átvezető útvonal két végének kezelése, melynek megoldása a Gogol utcában a foghíj helyzet bezárásával (átnyitott földszinttel) ajánlható. A Bíráló Bizottság támogatja a helyzetet beépítéssel kezelő, részletes vizsgálatra támaszkodó, további épületszárnyak funkcionálisan nem kapcsolódó épülettel való kezelését, (pl. önkormányzati bérlakások), amely a hely értéke miatt is javasolható.

Felmerült a tervezési terület és a Londoni körüli autóbussmegálló közötti gyalogos kapcsolat lehetősége, melyet a Bíráló Bizottság nem támogatott.

A Kálvária sugárúti bejárat az új épület építészeti világát a közterület mentén bemutató építészeti műtárggyal építhető ki, tehető hangsúlyossá, de a harsányság a szomszédokra való tekintettel mindenképpen kerülendő.

A tömbbelső gazdag, funkcionális zöldterülettel kell rendelkezzen, melynek a gyermekjátsszótérre vonatkozó részét a kiírás konkretizálta, ám ezt a területet a közterületi játsszótérrel eltérően a Gyermekház részeként kell kezelni.

Az IKV irodaház a pályázat tanulsága szerint megtartandó. Hasznosítására adott javaslatok közül néhányan túlzott fődémterhelést igénylő funkciót javasoltak. Az irodaházat, és az új épületet összekapcsoló hidak kétséges elemeivé válhatnak, az együttesnek ezért jó lenne földszinti szabadterén keresztül elérhető kiszolgáló funkciót biztosítani. (iroda, karbantartó műhely, stb).

Az épület szervezésére vonatkozó néhány fontos tanulság született a tervekben:

Az agóra, mint köztér fontos eleme az együttesnek, ennek beltéri megfelelője az aula, melynek a funkcionális egységek belső integrációját kell megoldania. Tehát nem ünnepélyes előcsarnok, nem közlekedő, hanem szervező, kezdeményező szerepű hely, ahol valóságos funkciók, szolgáltatások igénybevétele mellett a kommunikációnak kell legfontosabb szerepet szánni. Az egyes egységek látogatói és üzemeltetői révén itt új helyzetek keletkeznek, amelyek azután szétáramlanak az egész házban.

Az informális kapcsolatok mellett, az aulához kapcsolódóan szervezett programok számára kicsiknek és nagyoknak előadótermek készülnek, melyek kellő technikával felszerelve időnként konferencia központként is működhetnek. Az Informatórium, az ITM és a tudományos demonstrációs laborok egyaránt igénylik ezt a szolgáltatást, de a Gyermekház közép-, és nagycsoportos foglalkozásai és rendezvényei is itt tarthatók, ha az építészeti kialakítás ezt lehetővé teszi.

Bebizonyosodott, hogy az egyes funkcióegységek elkülönülési szándékai ellenére az aula képes azok integrációjára is. Az egyes funkciók eltérő követelményeiről megállapítható, hogy közülük az Informatórium működése a legnyilvánosabb, míg a mikroszkópikus kísérletek a Pólus Disszeminációban – bár jelentős érdeklődésre számíthat - még az ITM-nél is védettebb hely.

A Gyermekház épületegyüttesen belüli különös pozíciója, az együttesben elfoglalt helye, a pályázóknak sok fejtörést okozott, mely a technikai-műszaki-tudományos világtól, – a többi funkciótól – eltérő kezelést, gondoskodást igényelt. A bírálat során ezzel a kérdéssel a Bíráló Bizottság behatóan foglalkozott és kifejtette elvárását a megvalósuló épület tervezői felé, hogy kiemelt gondossággal vizsgálják a felnőttek és a gyermekek világának összekapcsolásából származó ergonómiai, szervezési, térképzési feladatokat.

Az ITM tervezése konkrét kiállítástechnológiai koncepció és kurátori vezénylés nélkül elképzelhetetlen, a kiállítási koncepciót a tervezési munka előtt a tárgyak felmérésével és térmodellezéssel lehet akár azonnal megalapozni. A rendelkezésre álló anyag múzeumi elrendezése mellett, kiemelten fontos szerepe van – ebben a részletben is - az interakciónak, tárgy és látogatók között. Célul kell kitűzni, a nem szakközönség számára is élvezhető kiállítást és iskolai tanórák megtartásának, baráti kör, modellező műhely stb. szervezésének a lehetőségét is. Az Informatórium – ha képes folyamatosan csúcstechnológia kínálatára, akkor - veszélyeztetve lesz a túlintenzív egyetemi és kutatói igénybevétel által annyiban, hogy laikus érdeklődő számára könnyen bezárulhat. A bemutató laboratórium a tudomány népszerűsítő bázisa lehet, általában a tervek így is kezelték.

Az épület építőművészeti mondanivalója tükrözze a benne folyó tudományos, technikai, informatikai ismeretterjesztő munka racionális vonását, ugyanakkor az aulája, előadói legyenek barátságos, hívogató, marasztaló terek, melyek érdekes és főleg nyitott a használatra, aktivitásra készítik látogatót, legyen kreatív tér. A Gyermekház pedig feleljen meg a gyermekvilág gyűgögsmentes de fantáziát megmozgató, érzelmeket kiváltó elvárásainak.

Épületfizika, energetika, gépészet, közmű általános értékelés

A beérkezett pályaművek figyelembe vették a kiírásban megfogalmazott követelményeket az innovatív, környezettudatos szemléletet.

A pályaművek rövid leírásából látható, hogy korszerű, előírásoknak megfelelő anyagok alkalmazásával kívánják megvalósítani az épület együttest. Néhány pályamű kivételével hiányolta a bíráló bizottság a hőhídmentes megvalósításra történő utalást, mely valószínűleg abból adódik, hogy a pályamű készítői ezt természetesnek vették.

A pályázatok nagy hangsúlyt helyeztek a megújuló energiahordozókat felhasználó berendezésekre függetlenül a beruházási költségektől. A bíráló bizottság álláspontja szerint ez aktív és passzív elemek alkalmazásának kombinációjával kell megvalósuljon, úgy, hogy a működési költségek minimálisak legyenek.

Általában minden pályamű műszaki leírása tartalmazott gépészeti, energetikai fejezetet.

A gépészeti fejezetben szerepeltek a közművek biztosításának feltételei, a várhatóan szükséges teljesítményigények, valamint az alkalmazni kívánt energetikai berendezések.

Minden pályamű alkalmazni szeretné a megújuló energiák közül a napenergia hasznosítását, több hőszivattyús fűtést- hűtést, néhány demonstrációs jelleggel szélkereket.

A bíráló bizottság elfogadja a napkollektorral történő használati melegvíz termelést, valamint a talajszondás hőszivattyú alkalmazását a fűtési és hűtési energia biztosítására. A pályázatok nem tartalmazzák, hogy a rendelkezésre álló területről kivehető energia biztosítja az épület fűtési és hűtési energia igényét. A engedélyes terv készítésekor meg kell vizsgálni hogy a hőszivattyú költségét a beruházási költség biztosítani tudja-e és gazdaságos üzemeltetést.

A csapadékvíz gyűjtését valamennyi pályamű tartalmazta, míg hasznosítására néhány pályamű kivételével kitért a pályázó.

Szellőzés tekintetében a pályaművek általában a gépi szellőzés esetén hővisszanyerővel működő készülékeket terveznek alkalmazni.

Az elektromos áramot termelő berendezések beépítését a magas költségük miatt a bíráló bizottság nem javasolja. Gázmotor és szélturbina beépítése a környezetre ható zaj és rezgés terhelés miatt a sűrű beépítettség miatt nem javasolt.

A tetőre helyezett légkezelők, folyadékűtők zajterhelésére, a szomszéd lakóépületek zajvédelmére a pályázók nem tértek ki.

Több pályamű esetén rendkívül „előre mutató” megújuló energiahasznosítási lehetőségek lennének alkalmazva, olyanok, melyekre referenciák és üzemelési tapasztalatok nincsenek, s melyek megvalósítása rendkívüli módon megnövelik a beruházási összeget, így a pályázati kiírásban szereplő beruházási összeg a megvalósításhoz nem lesz elég.

A pályázat kiírójának elvárása a 176/2008.(VI.30.) Korm. rendelet szerinti legalább „A” minőségi osztályú, azaz energiatakarékos besorolású épület létrehozása.

A engedélyes tervek készítésekor törekedni kell a megújuló energiát felhasználó rendszerek alkalmazására, de meg kell vizsgálni a beruházási költségeket, és a gazdaságos üzemeltetést.

Árszakértői összefoglaló:

A pályaművek többségére vonatkozik, hogy a kiírásban szereplő bekerülési költségelőirányzatot nagyságrendekkel túllépték.

A figyelembe vett és kontrollált beépített hasznos m²-t számolva a pályázatok többsége az előírányzatot 1/3-ad egységgel túllépte, ezzel a megvalósíthatóság kerül veszélybe.

A díjazott pályaművek közül a nyertes dokumentáció paraméterei olyanok, melyek leginkább közelítenek a pénzügyi megvalósíthatósághoz.

A kiviteli tervdokumentáció készítése során javasolt egy olyan építészeti kialakítás figyelembevétele, amely a létesítmény funkcióinak maradéktalan megtartása mellett figyelemmel van a rendelkezésre álló anyagi fedezetre is.

A jegyzőkönyv mellékletét képezi a pályaművek hasznos m² kimutatása. A kimutatásban szereplő adatok figyelembevételével kijelenthető, hogy a rangsorolt pályázatok közül a 23. számú (1. helyezett), valamint a 13. számú (kölségtérített) paraméterei olyanok, amelyek nagy valószínűséggel összhangban vannak a pénzügyi lehetőségekkel.

A Bíráló Bizottság folyamatos bírálati munkával minősítette a terveket, részletes bírálatot készítve valamennyi – ki nem zárt – tervről és végül az alábbi döntést hozta:

A pályázat eredményes, mert a tervek nagy számban és magas színvonalon bebizonyították, hogy a helyszín alkalmas a kiírásban szereplő épület elhelyezésére, színvonalas külső és belső világ, kitűnő használati feltételek, egyszerűen jó épület megtervezésére.

A Kiírók a rendelkezésre álló pályázati összeget nem adták ki, mert a tervek minősítésekor ezt indokolatlannak találták, de a kiírás szerinti maximális pályadíjat adták az első díjas terv készítőinek és további 3 tervet tartottak díjazásra méltónak, 3-at megvettek, és a Bíráló Bizottság úgy döntött, hogy 5 terv készítőit költségtérítésben részesíti.

A Bíráló Bizottság a kiírás előírásához tartva önmagát felkéri a Kiírót, hogy haladéktalanul adjon megbízást – a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény, valamint a tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet szabályainak betartásával – az 1. díjas terv szerzőjének az engedélyezési és kiviteli terv készítésére, felkérve, hogy zárójelentésben foglalt észrevételeket és javaslatokat vizsgálja meg és tegye magáévá.

Az egyes pályaművekről kialakított részletes szakmai bírálat:

1. számú pályamű

A tervezési területet a felszínen, közterület jelleggel kialakított passzázzsal vágja át a terület nyugati oldalát. Ez a telek alakjából adódó megoldás a lehetséges verziók egyike, bár a gyalogos passzázs lakóházak hátsókerítései és nívótlan melléképületei mellett halad el, ami az új épület szinte teljesen zárt rézlemezzel burkolt felületeivel jelentős kontrasztot képez. A passzázs a Kálvária sugárút felőli oldalon – ott ahol a szolgalmi út az épülethez ér – agorává teresedik. A teret finoman lezáró elemekkel (kerékpártároló, üzlet, pavilon) egy ott tartózkodásra alkalmas vonzó helyé alakítja. A Kálvária sugárúti bejáratot növényarchitektúrával gazdagító javaslata szimpatikus, ugyanakkor a Gogol utcai kapcsolat városépítészeti kezeletlenül marad. A Jósika utcai öbölben a privát területekkel való viszonya elhibázott, így a telekrendezés nem oldható meg. A tervezett épület túllő a célon. Túlzott célkitűzése a kvázi földszintesség, amit építészeti elképzelései miatt még ott is felülvilágítók kell párosítsanak, ahol ezt a homlokzatok közelsége - másként szerkesztett épületben – nem igényelné. Az ezzel járó anyaghasználat és főleg a részletképzés irreális. A földszintes elrendezés miatt jelentkező terjengősség a közlekedési célú területekben (aula típusú terek) magas költségszintet eredményez, különös tekintettel az épület drága anyagaira és magas épületgépészeti igény szintjére.

A tervek koncepció a tömbbelső három oldalról történő megközelíthetőségét jól használja ki. Egy-egy bejárat az elkülönült működési egységek elkülönített megközelíthetőségét is lehetővé teszi. Az intézmény alapvető küldetését, az Agora megvalósulását a földszinti aula és az előadóterem egymás mellett történő elhelyezése biztosítja. Fontos lenne annak a megoldása, hogy az épületben ne csak mesterséges szellőztetés működjön. Az épületrészek megfelelő zöldterületekkel vannak körbevéve. Használhatóság szempontjából az épület kedvező benyomást, hatást nyújt.

A gépészeti műszaki leírás részletes, a műszaki megoldások megfelelnek a pályázat kiírásának.

A tervet a Bíráló Bizottság költségtérítésben részesítette.

2. számú pályamű

A pályamű legfontosabb állításai:

- a tömbbelsőben elhelyezett „cipősdoboz” oldja meg a hely városépítészeti problémáit,
- a dobozban mint burokból létrehozott összetett térrendszer adekvát a kiírásban meghatározott funkciókkal

A telepítési ötlete figyelemreméltó, bár nem egyedülálló, de a parkolót lefedő zöldtető miatt elveszítette erejét. A terv helyszínrajzon ábrázolt környezetalakítási elgondolása alapján feltehető, hogy az épület körüli terek barátságosan sematikussággal csak az elvet szolgálják, nem a használókat. Ezek látványelemek, ugyanúgy mint a zöldtető a parkoló fölött. Az épület is meggyőzi a használót a környezettel való barátságosan viszonyról – át nem látszó profilüveg burokkal, kettős homlokzatot javasol, azaz egy cca. 1,00 m-es mesterséges térsávot, mely a mögötte lévőket mesterséges burokból zárja. (pl. az 1. emeleten játszó gyerekeket) Az elgondolás téves, a program nem ilyen homogén. A terv szikár minimalizmusa, élményekről való erőszakos lemondása, kihívó magányossága ellen egyetlen pontban tesz engedményeket: a belsejében alkalmazott bátor (olykor túl bátor) térképzéssel. Olykor a 4 szintnyi összenyitást is megengedhetőnek tartja. Ám ezeket a tereket is opálosan, szűrt fényvel teszi absztrakttá és rácsokkal zárja el a külvilágtól. A tervezett működés elfogadhatatlan, rengeteg szervezési, funkcionális, forgalmi hibával. (lépcsőház mérete, felvonó!) A tervezett alapterületek néhol elfogadhatatlanul szűkek, néhol lötyögősen bővekek. Az épület a városi jelenlétét minimalista filozófiájának megfelelően nem jelzi, bár a három lehetséges közterületi kapcsolatot megadja.

Az épület földszintjének az elrendezése, az aula és az előadóterem egymás mellett történő elhelyezése a megfelelő működést szolgálja. Praktikusabb lenne a – sok kisgyermekes szülő számára – a Játéksziget/ Játzóház földszinten történő elhelyezése. Az irodahelység, az intézmény működtetési egysége, földszinti, átláthatóbb, megközelíthetőbb helyen történő elhelyezése a működést szolgálná.

A közlekedők sok helyen megengedhetetlenül keskenyek.

A részletes gépészeti műszaki leírás nem számol a konyha gázigényével.

3. számú pályamű

Az ingatlan megközelítése funkcionálisan szétválasztott, figyelembe veszi a kiírás igényeit. Parkolási rendszere egyszerű, racionális. Az épületegyüttes jelentős részét telekhatárra telepíti. Az elhelyezés ugyan jótékonyan takarja a tűzfalak egy részét, azonban a szétszórt épülettömegeket hosszú, funkcionálitása szempontjából haszontalan folyosókkal köti össze. Az érkezési (bejárat) szint) elemeinek az „Agora”-ra történő csoportosítása, tájolása pozitív törekvés, ugyanakkor a funkciók daraboltsága, szétterítése használati szempontból erős hátrányt jelent: hiányzik egy központi aula tér. A tervezett előcsarnok nem sugallja, hogy az

az összes létesítmény fogadótere volna. Az élmény elmarad: látogató nem tudja hova, miért érkezik, hogyan talál el a tervezett végpontba. Hátrány továbbá, hogy a tömegeket vonzó helyiségek: nagy-, és kiselőadóterem a felső szintekre kerültek: a tömeg direkt felvezetése nem indokolt. A pályamű külső építészeti megjelenésén az alaprajzi elrendezés jól leképeződik: a hosszú folyosók/közlekedők megjelenítése nem megoldott, a tömeg pedig nem reagál, nincs kontextusban a szomszédos, érzékenyebb környezettel. Pozitívuma a tervnek a gazdag kertészeti megjelenítés – mind a külső, mind a belső térben – és annak élményszerű bemutatása. Kérdés: megvalósítás esetén is ilyen jól mutatna-e, a zöldfelület intenzitása megfelelő volna-e az elképzelt illúzió megteremtéséhez?

A terv, az „Energiaház” gyakorlatát szeretné bemutatni. Nagyon sok udvar, ötletes kert határolja az épületeket. Az épület, a benne megvalósításra kerülő működési egységek nagyok, széttagoltak, egymástól távol vannak. Az egyes egységek megközelíthetősége, működésének egymáshoz kapcsolódása nehézkes. Az épület üzemeltetési, működtetési költségei vélhetően nagyon magasak lesznek. A terek nem szolgálják az intézmény funkciójának kiteljesedését, megvalósulását, hiányzik a központi fogadótér.

A javasolt gépészeti és energetikai megoldások túlzottak, a Bíráló Bizottság véleménye szerint referenciával, működési tapasztalatokkal nem rendelkeznek. Bekerülési költségük meghaladja a rendelkezésre álló forrást. A becsült energiaigények alultervezettek.

4. számú pályamű

A pályamű a Kálvária sgt. és a Gogol utca közötti gyalogos közlekedést a tömbbelső déli telekhatáraitra tervezett hosszú (keskeny) elnyúló épülettel, széles, jól használható térburkolattal és dekoratív kerttel, parkkal hangsúlyozza. A tervező a környezetvizsgálat alaposágát a tervlapon bemutatja, s ezt a pályamű hasznosítja. A pincegarázs Gogol utca felőli megközelítése jó megoldás.

Az elnyúló földszinti aula terjengőssége ellenére a különböző funkciójú egységek nehézkesen közelíthetők meg, s nem nyújtanak térélményt. A Gyerekházba csak egy külön folyosón juthatunk. Az Informatórium is teljesen elkülönül az aulától. A megtartott IKV-s irodaház mondvacsínált funkciót kapott, mely nem illik ebbe a „sokcellás” épületbe. Elhibázott a nagy és kis előadóterem mindentől való elkülönítése és a II. emeleten történő elhelyezése. A négy szint magasságú előcsarnok jó szervező tér lehetne, ha a különböző egységek közvetlenül ide kapcsolódnának.

Az épület jellegzetességét adó tömör 1-2 és többszintes kubus mögött nem található meg a hasonlóan kialakított térszervezés. A keleti és nyugati homlokzatok között nem fedezhető fel hasonlóság, mintha nem is egy épület lenne. A létesítmény a környező utcákról megfelelően tárul fel, nem hivalkodóan mutatkozik, de az utcai foghíjak eltüntetését nem oldja meg.

A tervkonceptió erőssége, hogy megtartja a meglévő irodaépületet, ahol energiaközpont kerülne kialakításra. Minden intézmény- egység több szintre tagolódik, ezáltal átláthatóságuk, átjárhatóságuk nehézkessé válik. Az előadóterem a II. emeleten kerül elhelyezésre. Minden szinten nagy aulák, terek kerülnek kialakításra. Az elnyúló földszinti aula ellenére nehezen közelíthetők meg az egyes egységek.

A gépészeti műszaki leírás részletes, rendkívül sok alternatív energia termelő berendezés beépítésével.

A Bíráló Bizottság a tervet költségtérítésben részesítette.

5. számú pályamű

A telektömb közepére helyezett, a környezetének (a lakótelkeknek) hátat fordító a belső, aulán keresztül vezetett átjárót hangsúlyozó megoldás terjengősre sikerült. Az, hogy a

tömbbelsőn csak az aulán keresztül lehet közlekedni, az elfogadható. Az aula azonban igen szerény. A déli – és az északi pilon nem helyettesíti a foghíjbeépítést.

A ház földszinti alaprajza az aula köré szervezett. Az aula térbővületek hiányában, a lépcsők rossz elhelyezése miatt nem tölti be rendeltetését. Ebből a központosított előcsarnokos megoldásból nagyvonalúbb terv is születhetett volna. Az aula emeleti része a földszintiéhez hasonlóan szűk, csak egy – egy bejárattal kapcsolódnak az egységek hozzá. A megtartott irodaház többet érdemelne múzeumi raktárnál.

Az épület tömege a környező telkek felé zárt a belső utcára teljesen nyitott. Ezt az elgondolást egészíti ki az előcsarnok többszintes üvegtömege, mely a tervben megfogalmazott módon kicsit öncélú, hatalmas és gazdaságtalan. Az utcákra kihelyezett pilonok (kapuzatok) nem hozzák meg az elvárható eredményt, nem információközlők, s nem csalogatják be a közönséget.

A külső udvarok, zöldfelületek elhelyezése a környezeti odafigyelést mutatja. A központi aula- és az előadóterem egymás mellé helyezése az agoraként történő működtetés alapfeltételét jelenthetné.

A lépcsők elhelyezkedése nem megfelelő.

VRV-s hőszivattyús rendszert javasol gáz kiegészítő fűtéssel. Így a bekerülési költség magas, meghaladja a pályázat pénzügyi kereteit.

6. számú pályamű

Horizontális, vertikális és ferde síkok fegyelmezett játékaival építkezik a pályamű anyag – és homlokzatkezelése hasonlóan konzekvens és puritán, a látványképek letisztultak. Konceptiójában nyíltan felvállalja a „kiegészítő funkciók” nagyvonalú kezelését, aminek eredményeképpen igen nagy (9628 m²) alapterület keletkezik. A „sejtszerű szervesülés” szándékával sokirányú belső kapcsolatrendszert teremt, ami kissé labirintusszerűvé teszi az alaprajzot, ugyanakkor tagadhatatlanul érdekes belső világot eredményez. Erős hosszanti irányultsága van az aulának, s a linearitást az utcák felé csaknem zárt, folyosóként kinyúló sikátorok is erősítik.

A határoló utcaépületekben absztrakt térelemként jelenik meg a sikátorok metszete, modern és kifejező kapumegoldásként. A koncepció tékozlóan bánik a tervezési területtel, az épület térbeli elhelyezése sok részletében megkérdőjelezhető: a keskeny, zsákszerű fedett buszmegálló használhatatlan, a magas tűzfalaktól való pár méteres épület – elhúzás erősen vitatható. A földszinten egy blokkokban elhelyezett játszóház elrendezése célszerű és egyszerű, kicsit egy középfolyosós iskolaszárnyat idéz. A játéksziget fordulhatna az aula felé, oldva annak „eseménytelenség” – ét. Kedvező az előadóterem közvetlen aulakapcsolata, de utóbbi funkcióhiányossága miatt ez az előny nem tud érvényesülni. A tudományhoz kötődő terek az emeleten kaptak helyet korrekt elrendezésben. A terv számos problémás részlete javítható, azonban a közlekedőrendszer túlméretezettsége az alapkonceptióból következően kevés eséllyel csökkenthető.

A tervkonceptió nagy figyelmet fordít az adott épület megfelelő módon történő környezetbe helyezésére. A körbevevő zöld felület ezt segíti. Ötletesek a kertépítési javaslatok és az udvari/ utcai játszótéri elemek elhelyezése. Nagyon jó az épület három oldalról történő megközelíthetősége. Használhatóság szempontjából alkalmasabb lenne egy négyzet alakú aula= agora létrehozása. Szükséges lenne a 100 fős előadóterem és a kiállítótér, folyóirat olvasó esetleges cseréje. Az egységek elkülöníthetősége és megközelíthetősége biztosított.

Zord lépcsőház vezet az emeletre, a közlekedőrendszer túlméretezett.

Szellőzés hőigénye túlzott, ezért a javasolt kondenzációs kazánok teljesítménye indokolatlanul magas. Előnye, hogy korszerű fényforrású lámpatestek beépítését javasolja.

A Bíráló Bizottság a tervet költségtérítésben részesítette.

7. számú pályamű

Kompakt tömegű, kifelé meglehetősen zárt épületet mutat a pályamű, viszont a belső nyitottság jellemzi. A plaza-szerű üvegtetős hosszanti felhasítás és sétálóutcás térszervezés áttekinthetőséget biztosít és mozgásra ösztönöz. A viszonylag kisebb látogató-sűrűséget vonzó funkcióegységek (pl. múzeum, informatórium) így részeivé válnak a rendszeres látogatottságú létesítmények keltette nyüzsgésnek, ami előnyös lehet, de csak jól megoldott belső térelhatárolással, paraván-falakkal, bútorozással. A látványlaborok működése nem igényli, sőt nem is nagyon tolerálja a külső betekintést, a mozgásműhelyek láttatása viszont pozitívan értékelhető. Az épület szűk (4-8 m) oldalkertekkel (inkább résekkel) marad el a tagolt telekhatár-vonaltól, szinte követi azt. Hivatkozik is a műleírás a kerítések teljes hosszban való újjáépítésére. A keskeny körüljáró nem nyújt előnyöket pl. egy szélesebb oldalkerttel, vagy a tűzfalakhoz való hozzáépítéssel szemben, s az oldalra lelépcsőztetett tömeg ellenére sem meggyőző megoldás. Ebben a vonatkozásban nehéz a terv továbbfejlesztését anélkül elképzelni, hogy az alapkoncepció ne sérülne. A zöldfelületi fedettséget is bizonytalansággal a túlterjeszkedés miatt nem tudja biztosítani a terv. Pozitív viszont a meglévő fák megtartása és „beszerkesztése” az átriumba. A belső terek jól komponáltak, az oldalra kivezető folyosók viszont több helyen fölöslegesek, s indokolatlanul növelik az amúgy is igen terjedelmes közlekedési felületeket. A főbejárat látványképei kellemes hangulatról beszélnek. A környezeti igényesség érezhető a pályaműben, de a túlfeszített épülettömeg kevés teret enged a zöldfelületeknek.

A pályázat nagyon pozitívan mutatja be- irányítja rá a figyelmet az intézmény bejáratára. Az aula és az előadóterem egymás mellett történő elhelyezése a működtetés szempontjából mindenképpen elvárás. Az egyes egységek egymástól elkülönítetten helyezkednek el, talán egy kicsit túlságosan is szétagoltan.

Környezeti igényesség figyelhető meg, amelynek a tere azonban nem látszik biztosítottnak.

Az interaktív kiállítótér túlságosan nyitott.

Fűrt kutas hőszivattyús rendszert javasol, melynek megvalósítása a rendelkezésre álló területen bizonytalan és költséges.

A telektömbön keresztülvezetett passzázs jellegű térszervezési javaslatok közül a legtömbösítettebb, legvárosiasabb megoldást e terv nyújtotta. Az épületben nemcsak a közlekedés a megoldott, hanem érdekes, értékes térélmény adódik a vízszintes és függőleges irányban is összekapcsolt terek minősége miatt, ezért a Bíráló Bizottság megvételen részesítette a pályaművet.

8. számú pályamű

A pályamű magán viseli a kombinatorikai gondolkodásmódot, térszervezésében a nyitott-zárt áramkörök működési elvét követi: össze is kapcsolja – még hozzá jól – a program egyes részegységeit és korrektül szétválaszthatóvá is teszi őket. Ez a nyitott-zárt rendszer a tömegformálásban, sőt a homlokzatokban is érvényesül. A tömegek érdekes játékában ugyanis az átriumok és a látható helyekre tervezett zöldtetők is részt vesznek. A homlokzat is egyszerre nyitott és zárt: a matt üvegborítás láttatja a belső történéseket, de nem átlátszó.

Az aula, a nagy előadóterem és a zárt udvar a megtartott értékes fákkal, sokoldalúan kihasználható közvetlen kapcsolatban vannak egymással. A viszonylag kisebb közönségmozgást vonzó ITM a térszervezésben is – logikusan – szélső elemként jelenik meg. Az informatórium galériás kialakítása jó megoldás. A látványlabor térrész megfelelő belső elrendezésű, azonban zártabb homlokzatot igényel. A játszóház kompakt épületegységet kap és azon belül funkciói kielégíthetők, a belső udvar nyugalomra nyitottak.

A városépítészeti koncepció asszisztál az épületegyüttes elhelyezési rendjéhez, egyetlen gyalogos útvonal átvezetéséből áll a terepszinten, a telek Ny-i oldalkertjében, ami nagyjából elegendő széles a kert-jellegű területhasználathoz. A csatlakozó Londoni körüti telekvégeket azonban semmilyen módon nem reagálja le a pályamű. A zöldfelületek – szellemes módon – a az áramkörök elrendezésére emlékeztetnek, ahol az elektronok helyett víz csordogál. A parkolók (72 db) -3,50 m szintre süllyesztve kaptak helyet, körüljárható módon.

Összegezve elmondható, hogy a pályamű alapvető erénye az egyszerűségében rejlik.

A tervek koncepció a tömbbelső három oldalról történő megközelíthetőségét biztosítja. Az épülettömbbe bevezető szakaszok nagyobb ráhangoló szerepét jobban ki lehetne használni. A koncepció a területen található épületet meghagyja, viszont nem integrálja az új épületbe, nem ruházza fel funkcióval. Az előadóteremnek és az aulának az egymás mellett történő elhelyezkedése, elhelyezése jó. A kisgyermek- babakocsik által megközelíthető, megközelítendő Játékszigetet nem szabad a III: emeleten elhelyezni. A Játzó-tetőkert helyett földszinti Játzóter, Játzókert kialakítása ideálisabb lenne. A látványlabor zártabb elhelyezést igényelne.

ITM elrendezése nem szerencsés, négy szintre tagolódik szét, még szintenként is osztottak. Az önálló működés nehezen képzelhető el.

Részletes gépészeti és villamos műszaki leírást tartalmaz. Figyelmet fordít a passzív hővédelemre. Fűtés-hűtés leírása általános, konkrét műszaki megoldásokat nem tartalmaz. A szürkevíz hálózatot motoros szeleppel összeköti a vezetékes ivóvíz hálózattal, ami nem megengedett.

A pályaművet az aulához kapcsolódó terek építészeti megfogalmazása, a helyes és jól használható helyiségcsoportosítások, azok variabilitása, az egyes rendeltetési egységek elkülönített megközelíthetősége és a nagy területű, hasznosítható zöldfelületek miatt a Bíráló Bizottság 2. díjban részesítette.

9. számú pályamű

A pályamű indító lapján tartalmas és szépen kidolgozott elemzés keretében keresték a városépítészeti, a tér és a tömegalakítási alapelveket. Az ily módon kialakult városépítészeti alapkonceptió azon eleme, hogy a tömbbelső feltárása mind a három lehetséges oldalról megtörténjen, s így a terület átjárható legyen, ingergazdag térfalak között, és igényes környezetrendezési megoldások mentén, teljesítettnek és jó megoldásnak tekinthető. Külön ki kell emelni a Gogol utca és a Kálvária sugárút felőli feltárás indításának megfogalmazását, amely finoman jelzi a zárt sorú utcakép megszakítását. A parkoló szint megközelítési javaslata megfelel a kiírásban rögzített kívánalmaknak, a parkoló a számszerűségi megfelelőségnek eleget tesz. A parkoló azonban jó néhány állás használhatósága erősen kérdőjeles. A kedvező városépítészeti koncepciót nem tudta megfelelően követni, a funkcionális szervezés, mivel az egyes funkcionális egységek közötti intenzív kapcsolat csak a szabadtéri agórán keresztül, valamint az emeleti szinten biztosított, és ily módon a szerves együttes működés és a kedvező kölcsönhatások nem érvényesülhetnek. A négy funkcionális alapegység elkülönített megközelítése kedvezőtlenül széttagolja az eltérő funkciójú és működésű szimbiózist igénylő területeket, s hiányzik a szervező – elosztó – integráló központi tér. A központi bejárattal megközelíthető, nevesítés nélküli előtér méretezése szűkösnek és zsúfoltnak tekinthető, különös tekintettel az előadóteremre, és a felső szintre vezető lépcső forgalmára. Kedvezőtlen a Pólus Disszeminációs labor két szinten történő elhelyezése. A pályamű homlokzati lapjai és látványtervei letisztult, arányos és szépen kidolgozott összképet mutatnak, s így sajnálatos, hogy a funkcionális tartalom kidolgozása nem megfelelő koncepció mentén formálódott. Az épületegyüttes körüli környezet és a belső udvarok

alakítását a pályamű visszafogott eleganciával kezeli, s a zöld tetőkkel együtt környezetbarát és hangulatos megoldásként értékelhető.

Közművelődési szempontból nagyon hasznosítható a Jósika utcai bejárat felől kialakított zöld agora- rendezvényter. Ennek az aulával és az előadóteremmel történő összekapcsolódása nagyon jó. Az egyes egységek központi térből történő megközelíthetősége is jó.

A belső udvar, a szabadtéri kiállítótér, a kivetítő fal elhelyezése nagyon ötletes, a működést szolgálja.

Az épület fokozott hőszigetelésére való törekvés dicséretes, de a szigetelés vastagság értékeit gazdaságosság szempontjából javasoljuk megvizsgálni. A homlokzatra tervezett sűrű növényzet akadályozza a természetes belső megvilágítást, így az előírásoknak megfelelő megvilágítások csak mesterségesen biztosíthatók. Ez ellentmondásban van a műszaki leírásban leírtakkal. A biogáz termelés és a faelgázosító kazán alkalmazása belvárosi területen sok üzemeltetési problémát vet föl.

A Bíráló Bizottság a tervet költségtérítésben részesítette.

11. számú pályamű

A pályamű városépítészeti alapgondolatát, mely szerint a tervezési terület három oldalról megközelíthető, s belső gyalogos útvonalakon a tömb laza vonalvezetéssel átjárható, a Bíráló Bizottság kedvezőnek ítélte az irodaépület megtartási szándékával együtt. Az épületegyüttes közlekedési rendszere csak a megközelítések tekintetében felel meg a pályázati kiírásban rögzített elveknek, mivel a pályaműben megfogalmazott ún. emelt deckszintre vezető lépcsők és liftek bonyolulttá és kényelmetlenné teszik az intézmény megközelítését a mozgássérült és az egészséges gyermekek, felnőttek számára egyaránt. A jelenlegi terepszinten kialakított fedett parkoló megközelítése a Gogol utca felől megoldott, a parkoló működőképes, nagyságrendje kielégíti a kiírásban meghatározott értéket.

A funkcionális elrendezés tekintetében a pályamű hibásnak tekinthető a műleírásban szövegesen is megfogalmazott alapelvből indul ki, nevezetesen abból, hogy (idézve): „.....a funkcionális egységek úgy kerültek elhelyezésre, hogy a különböző korosztályok fő közlekedési irányai jól elkülönüljenek, de kapcsolatra is legyen lehetőség.” Ezen koncepció ellentétes azzal a Kiírói szándékkal, hogy a funkcionális elrendezés biztosítsa az egyes funkcionális elemek kölcsönhatását és a közösségi terek kedvező közös használatát, valamint a szerves együttműködést. A pályamű alaprajzi elrendezésében ezen szándék a szeparáltan szervezett, funkcionálisan elkülönülő egységek miatt nem valósítható meg, mivel az egymáshoz való csatlakozás egy fedett – nyitott teresedésen valósul meg, amely nem tekinthető kedvező megoldásnak. Az első emeleti alaprajzon megjelenő összekötési elképzelések nem adnak teljes körű megoldást a Bíráló Bizottság által kifogásolt alapkoncepció hibára. A funkcionális szervezésnél kiegészítésként megjegyzendő, hogy a pályamű a tervezett alapterület tekintetében kiemelkedően terjedelmes, a többi pályaműhöz viszonyítva, amely a megvalósíthatóság vonatkozásában súlyos hibának tekinthető. A pályamű homlokzatai és a látványterv alapján egy túlságosan, néhol öncélúan szabdalt, és heterogén építészeti elemekkel formált épületegyüttes képe bontakozik ki. A pályamű nem tudja kielégíteni a bírálati szempontokban megfogalmazott azon követelményt, hogy a tervezett épületegyüttes emblematikus és karakteres formában jelenjen meg, korszerű építészeti formákkal. A pályázati kiírás azon kívánalma, hogy az épülethez illő parkosítást, mint fontos bírálati szempontot, a pályaműnek tartalmaznia kell, nem teljesült, csak érintőlegesen kezelt feladatként értékelhető, melynek kiemelten kedvezőtlen eleme a Gogol utca felőli felemelt teraszon elhelyezett játszótér.

A tervkonceptió alapján az épület három oldalról, három utcáról történő megközelíthetősége megoldható. A három bevezető szakasz jobban ráirányíthatná a figyelmet a fő funkciókra, az

épület egészére. Az egyes egységek talán kicsit szétszabdaltan jelennek meg. A Pólus disszeminációnak és az Informatóriumnak egy szinten történő elhelyezése és a központi egységhez történő kapcsolása indokoltabb lenne. Az aula és az előadóterem egymás mellett történő elhelyezése megfelelő, de az aula nagysága és a hozzá kapcsolódó működési egységek nem szolgálják a nagy közművelődési rendezvények megvalósítását. Vázlatos a műszaki leírás. Konkrét megoldásokat és konkrét adatokat nem tartalmaz.

13. számú pályamű

A pályamű városépítészeti alapkoncepciója, mely szerint a Kálvária sugárút és a Gogol utca között átvezető sétány mentén két oldalon elhelyezett épületegységekben és a megtartandó irodaépületben helyezi el az egyes funkcionális egységeket kedvező kiindulási alapnak tekinthető. A pályamű azon koncepcionális alapjavaslata, mely szerint a környezet kertés jellegét hangsúlyozni kívánja teljesítettnek vehető pozitív megítéléssel. A közlekedési kapcsolatok megoldottak minden tekintetben, a parkoló megközelítése és funkcionális kialakítása kedvező. A gyalogos útvonalak akadálymentesek, kényelmesek és nagyvonalúan megfogalmazott tudássétányon, a feltárások egyértelműek és mondhatni hívogatóak.

A funkcionális elrendezés azon alapelve, mely szerint a központi aulát mint egy elosztó-szervező tér funkcionálja jó alap gondolat, amelyet kissé kérdőjelessé tesz a nagyságrendje (szűkösnek tekinthető), valamint az Informatórium és Disszemináció tereinek távoli elhelyezése. A Gyermekházi kapcsolat és a meglévő irodaház megtartása – hasznosítása erénye a funkcionális javaslatnak. Az Informatikai Múzeum a sétány másik oldalára kerülésének problematikáját kétszintes elrendezéssel és emeleti összekötő híddal kezeli a pályamű, több-kevesebb sikerrel. Az első emeleti szinten a funkcionális kapcsolat azon elve, hogy az aula felső szintje központi elosztó-szervező térként működik, kedvezően formálja a funkcionális elrendezést, azonban az egyes kapcsolódási pontokon az összekötések nem kellően tágasak, s így az elegáns nagyvonalúság is hiányzik ezeken a helyeken. A Gyermekház tömör, három szinten történő elhelyezése révén a kedvezőtlenül megjelenő tűzfalak takarása is megoldódik, azonban ezen funkcionális blokknál az intenzívebb udvarikerti kapcsolatot hiányolja a Bíráló Bizottság. A pályaműben szereplő tömeg- és homlokzatképzési megoldások viszonylag egységes építészeti elvek és formaképzési megoldások mentén formálódtak, azonban a Bíráló Bizottság hiányolja a bírálati szempontok azon kívánalmát, hogy az épületegyüttes karakteres legyen. A tetősíkok mozgatója és kiemelése nem válik minden esetben a tömegképzés előnyére. Az épületegyüttes környezetének formálásában a pályamű a megoldottságra, nagyvonalú kezelésre és formálásra, valamint a hívogató áttekinthetőségre törekedett, miközben nem teljesült (legalábbis volumenében) a műleírásban megfogalmazott kertés jelleg, a Jósika utca felőli példaértékű kerten kívül. (Megtartott fák!) A Kálvária sugárút és a Gogol utca zártsorú beépítési vonalának megszakadását a pályamű nem kezeli, még jelzésszerűen sem.

Sem az I. emeleten, sem a földszinten nem található kiemelkedően nagy aula, amely /az előadóterem előtt, azzal egybenyitva/ közösségi térként, illetve nagyrendezvények helyszínét alkothatná. A működési egységek elkülöníthetősége megoldott, talán túlságosan is széttagolt, az aulával történő összekötésük szükséges lenne.

A műszaki leírás néhol vázlatos, néhol részletekbe menő. A leírásból az tűnik ki, hogy egy légkezelő berendezés beépítését javasolja, ami megfelelően nem tudja ellátni a sok funkciójú létesítményt.

A Bíráló Bizottság a tervet költségtérítésben részesítette.

14. számú pályamű

A pályamű a tervezési programot a Kálvária sugárút és Gogol utca összekötéséből kialakított nyitott és fedett gyalogos utcára szervezte. A beépítés ebből következően kettészakadt. A telepítés a pályamű saját logikáját ugyan követi, de ez aránytalanságot okoz a telek beépítésében. A nyugati oldalra helyezett egy tető alá vont épülettömeg rátelepszik a telektömbre és egyáltalán nem illeszkedik a tömb beépítési karakteréhez. Az épület és tömbfeltárás a Kálvária sugárút és a Gogol utca felől építészeti jelöletlen. A gépkocsi parkoló térszín alatti (teljes pince) lehelyezése indokolatlan. A pályamű az Informatika Történeti Múzeumot és az Informatóriumot egy tömegbe vonta. A Százszorszép Gyermekházat és a Pólus Disszeminációt külön – külön épületbe helyezte. Ez a funkcionális és fizikai szétválasztás üzemeltetési szempontból nem megfelelő.

Az épület alaprajzi rendszere szövevényes. A közlekedők és zsidongó terek a fent említett szétválasztásból fakadóan összességében terjengősek, de egyenként vizsgálva az egyes funkcionális egységeket mégis alulméretezettek. A bejáratok jelöletlenek. A tér és tömegképzés nincs összhangban. A homlokzati megjelenés sematikus.

Az egyes tevékenységi egységek nagyon elkülönülten, széttagoltan jelennek meg.

A fősétány helyett egy aula létrehozása, kialakítása lenne célszerűbb, amelyből meg kellene közelíteni az előadótermet és a többi működési egységet is.

A Játszóter –Gyermekház mellett történő elhelyezése megfelelő.

Részletes gépészeti és elektromos műszaki leírást tartalmaz. A megoldások megfelelnek a pályázati kiírásnak.

15. számú pályamű

A pályamű a bonyolult kontúrú telek beépítésénél nem a változatos méretű tűzfalakra történő illeszkedés útját választotta, hanem egy szabadon álló koncentrált telepítés mellett döntött. Ez a szembefordulás, a városi szövet figyelmen kívül hagyása környezetidegen és túldimenzionált. A telken úszó puritán, tárgyyszerűsége törekvő tömb rátelepszik saját kertjére, de a környező házakra is. Az épület elhelyezéséből kialakuló telekrészek üresek és kezeletlenek. A telek feltárása gyalogosan három oldalról, míg gépkocsival a Gogol utca felől biztosított. A parkolók pince szintű elhelyezése indokolatlan és költséges. A ház funkcionális elrendezése elfogadható. A nagy légtérű aula köré szerkesztett közlekedőkről az egyes funkciók elérhetők és működőképeseek. Azonban az aula, illetve az egyes funkcionális terek vertikális osztása sok helyen indokolatlanul túldarabolt. Bonyolult a galériák rendszere. Az aula metszete túl tagolt és bizonytalan téri helyzetet mutat. Az egyetlen lépcső a ház teljes kiszolgálására nem elég. A ház tömegalakítása túlzottan puritán, a beépítésből következő igényt a jelszerűség nem tudja kielégíteni. A homogén homlokzatok erősíthetnék a tárgyyszerűséget, de vízszintes tagolása aránytalan osztást eredményez és sok helyen logikátlan is.

Az Aula és az előadóterem egymás mellett helyezkedik el, de a raktári funkciókat az előadóterem másik oldalán lenne célszerűbb elhelyezni.

Dicséretes a passzív ház, és zéró CO2 kibocsátási törekvés, de a rendelkezésre álló beruházási összeg ezt nem teszi lehetővé. Az összes helyiségre javasolt légfűtés-légűtés a nagy légmennyiségek miatt műszakilag nehezen megvalósíthatónak tartja a Bíráló Bizottság.

16. számú pályamű

A pályamű mind telepítési, mind formai, mind funkcionális értelemben ellentmondásos. A telken szintben átvezetett gyalogos „utca” közepén, két tömegbe szervezve helyezte el a tervezési programot. A nyugati oldalon kapott helyet az ITM, az Informatórium, és a Pólus disszemináció, míg a keleti oldalon a Gyermekház. A kialakult városi szövethez a két ház semmilyen módon nem tud, (vagy nem akar) illeszkedni. A formai prekonceptió háttérbe szorította a telepítési szempontokat. A ház idegen testként áll, sután rátapadva a telekhatárokra. Funkcionális szempontból a Gyermekház elválasztása, külön épületbe telepítése téves megoldás. Az alaprajzi rendszer a formaképzéstől független, sok helyen bonyolult és rossz arányú, és alakú terekkel terhelt. Az épület formalogikailag hibás. A tömeg, a homlokzat és a tartalom nincs összhangban.

A pályázat erőssége, hogy megtartja a területen található irodaházat. Az épületben az előadóterem és az aula nem nyitható egybe, ezáltal az agora funkció nehezen teljesíthető. A működtetést biztosító irodák a II. emeleten, szinte az Informatóriumban és az Informatika Történeti Múzeumba ágyazva találhatók.

Részletes gépészeti és elektromos műszaki leírást tartalmaz. Hűtésre abszorpciós gépeket kombinálva napkollektoros rendszerrel javasol, melynek beruházási költségeit össze kell vetni a rendelkezésre beruházási kerettel.

17. számú pályamű

A Pályamű a tervezési programot a telken észak-déli irányban szinte utcától utcáig, lineáris sorolással építi be. A markánsabb tűzfalakra az épület-kígyó rátapad, míg a többi helyen bizonytalan méretű elhagyásokkal elhúzódik. Az alapvetően nyugati oldalon elnyújtott ház két helyen híd elemmel csatlakozik a keleti oldalon szintén tűzfalak adta beépítési lehetőséget kihasználó épületrészekhez. A telektömb gyalogos feltárása mind a négy tömböt körbeölelő utcáról megoldott. A hosszan elnyúló beépítés viszonylag változatos épülettömegekkel kiegészülve első pillanatra vonzó. Azonban pont ez az, ami funkcionális gondokat okoz. Az egyes programelemek lineáris felfűzése, illetve két oldalra helyezése gyakorlatilag kizárta a nagyobb területű zsibongó, aula lehetőségét. Az elnyújtás felerősítette az önálló működés lehetőségét, ezáltal szétdarabolta a közösségi zónákat. Bár a kiírás kérte az önálló működtetés feltételének kialakítását, azonban e pályamű esetében ez már egy additív, funkcionális sorolássá alakult. Az épület tömegalakítása visszafogott és kulturált. A téglatestre applikált műkö tetőfelépítmények egy kissé erőltetettnek tűnnek, formalisták. A terv környezetalakítása kulturált.

A pályaműből hiányzik a nagy központi aula, mint összeszervező, átláthatóságot biztosító tér. Minden kívülről, nem egy közösségi térből működik.

Részletes gépészeti és elektromos műszaki leírást tartalmaz. A megoldások megfelelnek a pályázati kiírásnak.

A Bíráló Bizottság a tervezett épület nagyvonalú formálásáért és humánus környezetet létrehozó megoldásaiért 4. díjban részesítette.

19. számú pályamű

A Gogol utcából a Kálvária sugárútig igyekszik a pályázó a területet kihasználni a meglévő telekhatár törések követésével, s így egy nagy alapterületű, dombszerűen befelé emelkedő minden irányba elnyúló terv készült. Ez főleg tömegében eredményez kevésbé megnyerő házat. A Kálvária sugárútra helyezett főkapu ugyan helyettesít egy foghíj házat, de mégsem igazi megoldás. Az aulába vezető utca egy bővebb térbe vezet, s így az intézmény főbejárata

eredményesen kihangsúlyozódik. Az É – D – i átközlekedés a sok szint és a megtört vonalvezetés miatt kevésbé közvetlen, az átjáró szűk. A Gogol utcai foghíj megoldatlan.

A különböző funkciójú egységek az aulához kapcsolódnak, de kapcsolatuk közvetett. A földszinti nagyelőadó és kiselőadó folyosókról való megközelítése nem fogadható el, mikor lett volna lehetőség az előcsarnokhoz is kapcsolni. A Gyermekház is teljesen elkülönül a többitől. Az emeleten elhelyezett funkciókat a földszinti aulához hasonló közlekedő tér fogja össze, s így a ház alapterülete olyan nagyságú, melyet a város nem tud megépíteni.

A lépcsőződő „karosszéria” – térelemre emlékeztető épülettömeg idegen a ház rendeltetésétől, kevésbé nagyvonalú. A lyukszalagra emlékeztető homlokzati megjelenés sem hozza meg az „áttörést”, mely az épületet méltóvá tenné a továbbtervezésre.

A bevezető sétányok jól ráhangolják, ráirányítják a figyelmet az épületre. Az előadóteremnek és az aulának az egymás mellett történő elhelyezése a kihasználhatóság, a rendezvényszervezés, a közösségi terek kialakíthatósága szempontjából megfelelő. A 100 fős előadóterem elhelyezését máshol kellene megoldani, szinte beékelődik az aula térbe. Az üzleteket és az I. emeleti kiállítóteret célszerű lenne a földszinten elhelyezni. A működtetést szolgáló irodák elhelyezése mindenképpen egy blokkban indokolt. A Gyermekház épüleategysége teljesen elkülönül a többitől.

Gépészeti és részletekbe menő elektromos műszaki leírást tartalmaz. A megoldások megfelelnek a pályázati kiírásnak.

22. számú pályamű

A Kálvária sugárúttól a Gogol utcáig végigvezetett passzázs – melynek minden területén történik valami – kettévágja az intézményt, így az átfedésekből keletkező előnyök nem használhatók ki. A passzázs kulturált kialakítású, növényzettel, vendéglátó terasszal, játszótérrel, kapuzattal. Az alagsori parkoló kialakítás jól átlátható.

A földszinti előcsarnok és aula szépen berendezett. A végeiben található kávézó tér és folyóirat olvasó látványban kapcsolódik a térhez. Az előadók előtt megfelelő nagyságú előtér alakult ki, kár, hogy az előadók a Gyermekháztól elszakadnak. Az első emeleten táru fel leginkább az előcsarnok terjengőssége: a 4 – 500 m² – es közlekedőhöz szinte csak raktár csatlakozik.

A ház három lapostetős tömege a közrefogott passzázszt, a főteret emeli ki, az utca lendületességét hangsúlyozza. Belső homlokzatai kulturáltak. Az utcai kapuzatoktól több várható. Az épület alapterülete túl sok, vállalhatatlan.

A fedett és nyitott játszótér kialakítása megfelelő és ötletes. Az előadóterem/ előadótermek földszinten történő elhelyezése megfelelő.

Az épület elkülöníthető részekből állása valószínűleg biztosítja az egyes részek zavartalan működési egységét, de növeli a fenntartási, üzemeltetési költségeket.

Korrekt gépészeti műszaki leírás. Tervezéskor megvizsgálja a gazdaságos épület szigetelési követelményeket. Megvizsgálandó a nagy terek légfűtő és léghűtő rendszereinek gazdaságossága. A leírás tartalmazza, hogy alacsony zaj szintű folyadék hűtőt tartalmaz.

A Kálvária sugárúttól a Gogol utcáig tartó, építészetileg izgalmasan és hatásosan kialakított, teljes hosszában előnyösen mutatkozó passzázs a tervek értéke. E miatt és a korrekt, következetes építészeti tömeg- és homlokzatképzéséért a Bíráló Bizottság a pályaművet megvételben részesítette.

23. számú pályamű

A 23-as számú pályamű egy, a nem kontextusképzés szándékával létrehozott abszolút öntörvényű testet – és külső tereket, illetve szabadtéri létesítményeket megfelelő helyre tesz le

és ezzel a tömbbelsőben való építkezés negatív vonásai nagyrészt megszűnnek. A tervezett épület (egy négyszintes T alakú hasáb) helye kitűnően van megválasztva, a tervezési terület Jósika utcai házsorának hátsótelek határa mellett, viszonylag kevés érdeket sértve. Önmaga sem károsodik a szomszéd telkek negatív hatásától. Ez a keleti oldali elhelyezés a Kálvária bejárat szempontjából is jól pozicionálja az épületet és egyúttal a Gogol utcai megközelítéssel felszíni parkoló elhelyezésére lehetőség adódik a Londoni körút felőli telekhatár mentén, mely egy rövid szakaszon fedetté válik részben épület, részben rézsú által. Ez a tervezési szándék szerint költségkímélő megoldás a szomszédok érdekeit sértheti. A meglévő IKV irodaház megtartását (és az új épülettel az első emeleten történő átjárással kapcsolatba hozását) javasolja, mintegy jövőben bővítés lehetséges tértartalékát.

A Gogol utca felől a telek további felhasználásának lehetőségét ajánlja fel. A javasolt beépítés a területnek ezen a részén rendet teremtene, tűzfalakat zárna le.

Zöldterületi javaslata gazdag. Az épület mögötti területen oldja meg a gyermek-játszóteret, de gyermekvilágot érintő megoldást ajánl az agórára is: egy lejtős felszínű teret, mely a Londoni körút házainak farmezsgyéjét és a parkolókat takarná és egyúttal lehetőséggel is szolgál szabadtéri rendezvények esetén. Az agórát délről lezáró kerti pavilont és a teret meghatározó csuklópontban álló, vásznakkal dekorálható tornyot tervez, melyben már-már túl direkt történelmi analógiákat hoz be a geometrikusan absztrakt építészeti világba.

Homlokzatai körül az agórára nézők földig üvegezettek, mély (árnyékoló) plasztikával („oszloprend”), míg az északi oldalon funkcióanalóg lukarchitektúrával. Egyik oldalon sem alkalmazza felvetését sematikusán, apró eltérések élővé teszik az archetipikus struktúrákat.

Funkció, térképzés tekintetében a terv hasonlóan egyszerű, bízik a geometriában, abból eredményeket, érdekességeket tud nyerni, de mindenképp előtérbe rendkívül takarékos. A közlekedők olykor a kényelmes, biztonságos használat határát súrolják.

A terv grafikai feldolgozása mintaszerű, a terv koncepcióját pontosan követi.

A terv naturális mutatói – a mezőnyben kimagaslóan jók, a kiírásban megadott költségkeret betartását lehetővé tevő határok között marad.

Hasznosíthatóság és az egyes működési egységek önálló- mégis egy egységbe történő tartozás szempontjait maximálisan figyelembe veszi. A nagy előadó és az aula a földszinten helyezkedik el, megteremtve a közösségi teret és a nagyrendezvények helyszínét. A klímatorony és a nyári pavilon létrehozása nagyon praktikus és ötletes, valamint figyelemfelkeltő is. Az alapterület reális képet mutat. A megfelelő zöldfelületek, játszókert kialakítása biztosított. Az üvegfelületek hatása látványos.

Részletes gépészeti műszaki leírást tartalmaz. A leírás elemzi, és alkalmazni kívánja a megújuló energia termelő berendezéseket és a környezet tudatos megoldásokat. Részletes épületfizikai számítások alapján meghatározza a fűtési hőigényt, és a nyári hűtési igényt. Azon pályázatok közül, amelyek megadtak hőigényeket, ez az épület a legalacsonyabb energiaigényű. A pályázat számításokkal igazolja az épület „A” kategóriájú energetikai besorolását. A javasolt rendszerek megfelelnek a pályázat kiírásának. Az engedélyezési terv készítésekor meg kell vizsgálni a javasolt hőszivattyús rendszer (1 termelő és két visszasajtoló kút) megvalósíthatóságát, a rendelkezésre álló területen elhelyezhetőségét és beruházási, valamint üzemeltetési költségét. A szellőzőlevegő szűrésére az EU7 fokozatú szűrők indokolatlanok. Szélgenerátor telepítése nem fér bele a programba. A napelem telepítési lehetőséget biztosítani kell úgy, hogy ad- vagy vesz mérő későbbi beépítésével üzemeltethető legyen.

A terv egyszerűségét, rendkívüli ökonómiáját és finom üzeneteit érzékeny elvontságát figyelembe véve a Bíráló Bizottság a tervet I. díjban részesítette.

24. számú pályamű

A tömbbelsőben való viselkedés egyik lehetséges (jó) változatára tesz kísérletet a pályamű. Pontról pontra megvizsgálja az adottságokat és a szomszédos telkek beépítéséből adódó kényszereket és ezekre a helyzetekre válaszoló épületalakzatokat ajánl fel az új funkcióknak, melyekből nem hoz létre irreálisan nagy összefüggő építményt, de az őket összekapcsoló földszintes aula mégis biztosítja a szükséges kapcsolatot az egyes önálló objektumok és épületelemek között. Az épületek és a köztes elem hierarchiája egyértelmű. A választott épületalakzatok a terv szerint igyekeznek kontextuálisan viselkedni, formai értelemben hűvös absztrakció, elvont formarend és anyaghasználat jellemzi ezeket. Azokon a helyeken, ahol az új épületszárnyak a meglévőkhöz – bár okkal, de tömegkapcsolati értelemben esetlegesen épülnek, ott a rendszer csikorog (leginkább az Informatórium – Pólus Disszemináció szárny esetében, de a Gyermekháznál is a Gogol utcai oldalon) A Gyermekház Jósika utca felőli szárnyára adott javaslatot is csak a jelenlegi helyzet nem-romlása teszi elfogadhatóvá.

A három oldali gyalogos feltárás városias gondolat, a személyautó jó helyen megy a garázsba. Az egyes épületek „fogolt” elrendezése mintaszerű. Az aula átriumos kialakítása nagy érték. A Kálvária sugárúti bejárat szemantikailag túlzó ellentmondásban van az együttes sallangmentes építészetiével. A tervezett egyszerű geometriát kitűnően használja fel érdekes térfűzésekre, többszintes terek meglepő bekapcsolásába. A terv ökonómiája a kiírás elvárásai szerinti, a megvalósíthatóság határán mozog.

A tervkonceptió az egyes egységek szakmailag önálló működtetését garantálja, de túlságosan széttagozza az épületet.

Részletes gépészeti és részletekbe menő elektromos műszaki leírást tartalmaz. Az épület vízigénye átlagos, nincs különleges nagy vízigényű rendszer, ezért az ivóvíz kút létesítése nem indokolt. Fűtő kutas hőszivattyús rendszert javasol, melynek megvalósítása a rendelkezésre álló területen bizonytalan és költséges.

A Bíráló Bizottság a tervet térszervezése, s az aula példás értelmezése miatt megvételben részesítette.

25. számú pályamű

A pályamű javaslatának lényege, hogy a tömbbelsőben gyalogos mozgásokkal átszőtt közparkban (majdnem) szabadon álló épületet helyez el, mely két szárnyával mégis tűzfalleépítéssé válik, egyik szárny a meglévő IKV irodaként. Bár azt állítja, hogy a Gogol és Kálvária utcák közötti szabad átjárást az épület előcsarnoka biztosítja, a szabadon álló tag mégis csorbul. Megállapítható, hogy tömegképzése a sajátos szabályozási előírásokkal viszont konform, szinte megépíti a szabályzatot: három különböző magasságú felépítményének alapterülete kisebb mint a földszintje, és ez kellemes tömegkompozíciós elvvé válik a tervben. A felépítmények a tömbbelső töredezett, szögletes geometriájából levezetve három íves felületű plasztikus testté válnak, melyek jelentős városképi elemek emblematicusságuk, azonosíthatóságuk emlékeztetéssé válik.

Személyautó forgalma a Gogol utcai mélygarázból oldódik meg, jól, üzemi forgalma a Jósika utcából érkezik, helyesen. A Londoni körút felőli lakóépületsáv mellé helyezett zöldbeágyazott kerékpárút szimpatikus ötlet. Kerékpártárolókról gondoskodik. A tetők zöldítése a terv karakterét húzza alá, a kiírást követi. A funkciókat megértő és tisztelő a terv még az amorf épületkontúrok ellenére is. Az egyes funkciók szeparálása és együttélése megoldott. Az aulatérből hiányzik a nyugodt, védett hely inkább közlekedőként, mint tartózkodó térként értelmezett, ami a terv negatívuma. Terei érdekesek, a többszintes átlátások élményt jelentenek. Formaképzésében sok problémát jelent a tornyok formavilágának elburjánzása, ömlenyként való kezelése, mely homogenitási szándékot tükröz, de az anyag és

formaváltások tekintetében ez a törekvés sok ellentmondást hoz létre. Naturális mutatói a reálisan megvalósítható szint fölé esnek.

Részletes gépészeti és elektromos műszaki leírást tartalmaz. A megoldások megfelelnek a pályázati kiírásnak. Nincs olyan mennyiségű szennyvíz a mosdókból és zuhanyzókból, amely gazdaságossá tenné a javasolt biológiai tisztítás beruházását és üzemeltetését.

Az épület városépítészeti értékeit és egyedi formavilágát, emblematikusságát figyelembe véve a Bíráló Bizottság a tervet 3. díjban részesítette.

26. számú pályamű

A pályamű valamennyi problémára adott válaszát annak a rendkívül erős szándéknak rendeli alá, hogy a tervezett épület expresszív formavilágát kibonthassa, így nem törődik azzal a rendkívüli helyzettel, amely az épület környezetét adó telkeken álló házak tűzfalából és melléképületeiből származik és melynek elfogadhatóvá tétele az új, fontos közfunkciót befogadó épületekkel megoldható lenne. Így épületfolyama – mely íves és egyenes felületeivel, egymáson elfordult – egymásról lelógó és visszalépcsöző tagozásával egy tágas, nyugodt helyen jelentőssé lehetne, ezen a telek konglomerátumon azonban komoly kétségeket ébreszt, annál is inkább mert a terv az épület körül szubordinált tereket nem fogalmazza meg világosan, hanem térömlenyként kezeli: az épület belvárosi oldalán – sok kétséges minőségű kertészeti elemmel kiegészített ill. elfecsérelt tartózkodó térként, a körút felőli oldalon felszíni parkolóként. Ez a zöldterületi sáv köti össze a Kálvária és Gogol utcákat gyalogos közlekedéssel a parkolón keresztül. A Kálvária sugárúti bejáratig az 1. emeleti szinten kinyújtott épületszárnyal városképi jelenlétét jelzi, de a 4 szintes főtömeg látványa a környezetben kialakult léptékrendet még akkor is robbantja, ha az, a tömbbelsőbe van koncentrálna. A tervezett épület építészeti interpretáció nélkül követi a kiírást, a tömegformát a funkcionális egységek kiírási méretkülönbsége hozza létre – lekerekítve. Az egyetlen cca. 1,80 m széles lépcső, melyen a ház valamennyi gyermek és felnőtt látogatója közlekedik, olykor az egyes területegységek túlsó – kiürítetlen – végétől 70-75 m-re van. Az épület statikai szerkezetei az ötletpályázat szintjét sem érik el. A homlokzatokon és belső terekben divatelemeket alkalmaz.

Vázlatos a műszaki leírás, mely nem tartalmaz részletes megoldási javaslatot.

A tervpályázat hasznosításának módjára és lehetőségeire, valamint a továbbtervezésre vonatkozó ajánlások:

A Bíráló Bizottság az 1. díjas terv általános színvonalával elégedett, de néhány pontban továbbgondolásra tesz javaslatot:

- a továbbtervezés során a tervezőknek támaszkodniuk kell a többi nyertes és megvásárolt tervben szereplő értékes gondolatokra, a tervet ért bírálatokra, a tervpályázati jegyzőkönyv általános és konkrét megállapításaira,
- az autóparkolók elhelyezésével kapcsolatban feltehetőleg szükség lesz a szomszédos ingatlanok érdekeinek fokozottabb figyelembe vételére,
- szükség van a gyermekjátszóter telepítési helyének és kialakításának átérékelésére, melyet a pályaműben felvetett távlati beépítési lehetőség is indokol,
- a közös terek, közlekedők és lépcsőházak pontos forgalmi méretezés alapján történő felülvizsgálatára,
- az épülettől elvárt reprezentációs presztízs igények pályatervhez képest fokozottabb érvényre juttatására, a látogatókat a pályatervnél intenzívebb pozitív, elfogadó érzelmi viszonyulásra készítő megoldásra, a terv „pixeles” homlokzatához tapadó (foglalt) képzetektől való megszabadításra, azonban megtartva azt a képességét a tervnek, hogy gondolkodásra és megértésre serkent és ezen az intellektuális úton is képes hatni. A

város lakóinak nem lebecsülhető és nem kikerülhető várakozásához a tervnek fel kell emelkednie. Az elvárasi szint megvizsgálása után 1:100-as léptékű, őszinte, valóságghű modellel, a városi tv, rádió és sajtó eszköztárával PR szakértőkkel közösen kellene áttörni a sztereotípiák, a képzetlenség, a véleményalkotásra megalapozás és megértés nélkül is igényt formálók várható ellenállását. A tervet generáló gondolatok gondos, precíz, közérthető megfogalmazása, és elfogadtatása egy demokratikus struktúrában alapkövetelmény még akkor is, ha ezeknek az érveléseknek elsősorban szelepnyitó szerepük van. A ház elfogadtatásához értelmiségi, tudományos, egyetemi, művészeti körökből származó pozitív véleményformálók segítségével lehetne eljutni, mert ez egy ilyen épület.

Szeged, 2009. február 10.

Reimholz Péter DLA

Molnár Csaba DLA

Dr. Farkas Gábor DLA

Nagy Sándor

Balogh Tünde

Honti György

Sz. Fehér Éva

Nemes Roland

Dr. Herczeg Ágnes

Fazekasné Czakó Ilona

Orbán Hedvig

Dr. Bohus Mihály

Priskinné Ale Mária

Katona – Fábián Viktória

Nyilas István

Kóczián György